

Folkhälsomyndigheten

RSV-säsongen 2019–2020

Denna rapport publicerades den 6 juli 2020 och sammanfattar RSV-säsongen 2019–2020.

Innehåll

Sammanfattning	2
Fördjupad statistik	3
Laboratieriverifierade fall av RSV.....	3
Andel prov positiva för RSV	4
Ålders- och könsfördelning	4
Fördelning i landet.....	7
Intensivvårdade fall av RS-pneumoni	8
Tabell- och figurbilaga.....	10

Sammanfattning

Säsongen för respiratoriskt syncytialvirus (RSV) 2019–2020 kännetecknades av en sen epidemistart (vecka 5, 2020), låg aktivitet och snabbt avslut. Totalt rapporterades 1 994 laboratorieverifierade fall av RSV vilket är det lägsta antalet sedan säsongen 2013–2014.

I samband med spridningen av covid-19 i början av mars sattes flera åtgärder in för att minska smittspridningen i Sverige, bland annat gick Folkhälsomyndigheten ut med rekommendationer kring god handhygien och att stanna hemma vid minsta tecken på infektion. Karensdagen för sjukpenning slopades och hålla fysiskt avstånd till människor och undvika trängsel. Åtgärderna följdes av en snabb nedgång i spridningen av RSV, liksom för influensa. Efter toppveckorna (10-12) var säsongen redan över vecka 14.

Majoriteten av säsongens fall (59 procent) påvisades bland barn under 5 år, av vilka 84 procent var under två år. För barn under 5 år motsvarar det en incidens på cirka 190 fall per 100 000. Det kan jämföras med cirka 400 fall per 100 000 under förra lågsäsongen 2017–2018. Jämfört med 2017–2018 har incidensen i alla åldersgrupper varit betydligt lägre under 2019–2020.

Flest prover analyserades för RSV under vecka 11 till 13. Andelen prover som var positiva för RSV var under hela säsongen på en mycket låg nivå. I snitt 1,9 procent av de tagna proverna var positiva för RSV. Det kan jämföras med den förra lågsäsongen 2017–2018 då snittet var 5,1 procent.

Under säsongen diagnosticerades flest antal fall i Stockholm följt av Skåne. Högst incidens sågs för Svealand och Götaland under veckorna 10 till 12 och för Norrland vecka 12. Incidensen sett till folkmängden var kumulativt under säsongen högst i Svealand med 25 fall per 100 000 invånare, följt av Götaland och Norrland med 16 respektive 14 per 100 000.

Enligt det Svenska Intensivvårdsregistret har 48 patienter vårdats vid intensivvårdsavdelningar (IVA) med RSV på grund av en RS-pneumoni. De flesta patienter som vårdats på IVA var barn 0-11 månader (50 procent) följt barn 1-3 år (15 procent) och personer 65 år och äldre (14 procent). Dessa data är preliminära och efterrapportering av fall kan väntas.

RSV-övervakningen börjar igen den 28 september 2020 (vecka 40). Ett stort tack till alla laboratorier och barnkliniker som bidragit med data till den frivilliga laboratorieövervakningen under säsongen! Trevlig sommar önskar vi som arbetar med RSV-rapporterna.

Marie Rapp, AnnaSara Carnahan och Mia Brytting

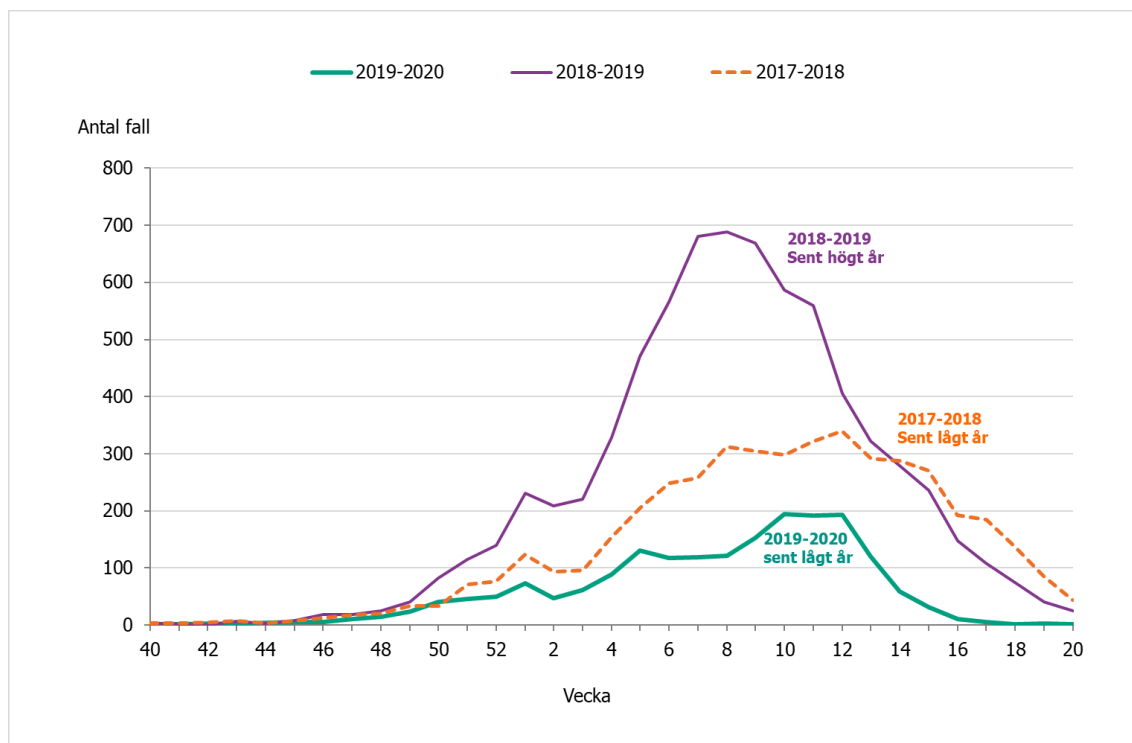
Fördjupad statistik

Laborieverifierade fall av RSV

Säsongsövervakningen för RSV sker genom frivillig laborierapportering mellan vecka 40 och vecka 20. Statistiken baseras på rapportering av prover tagna från patienter i både öppen- och slutenvård där RSV-infektionen har bekräftats med ett diagnostiskt test (laborieverifiering). Figur 1 visar antalet laborieverifierade fall per vecka under de senaste tre säsongerna. Säsongens epidemi startade vecka 5, 2020 och pågick till och med vecka 13. Toppen nåddes under veckorna 10 till 12 då omkring 200 fall rapporterades per vecka. Antalet fall var hela tiden på en låg nivå. Sett till andelen positiva fall passerades aldrig tröskelvärdet för epidemistart. Totalt under säsongen rapporterades 1 994 fall vilket är det lägsta antalet fall sedan sex säsonger tillbaka.

Över de senaste säsongerna har vi sett en ökande trend i antalet RSV-diagnoser (se Figur B1 i Tabell- och figurbilagan). Detta beror delvis på att fler prov tas och analyseras med PCR (Polymerase Chain Reaction) där fler agens än enbart RSV ingår, exempelvis influensa. Diagnostiken för influensa har blivit snabbare och mer tillgänglig vilket medför att fler prover tas.

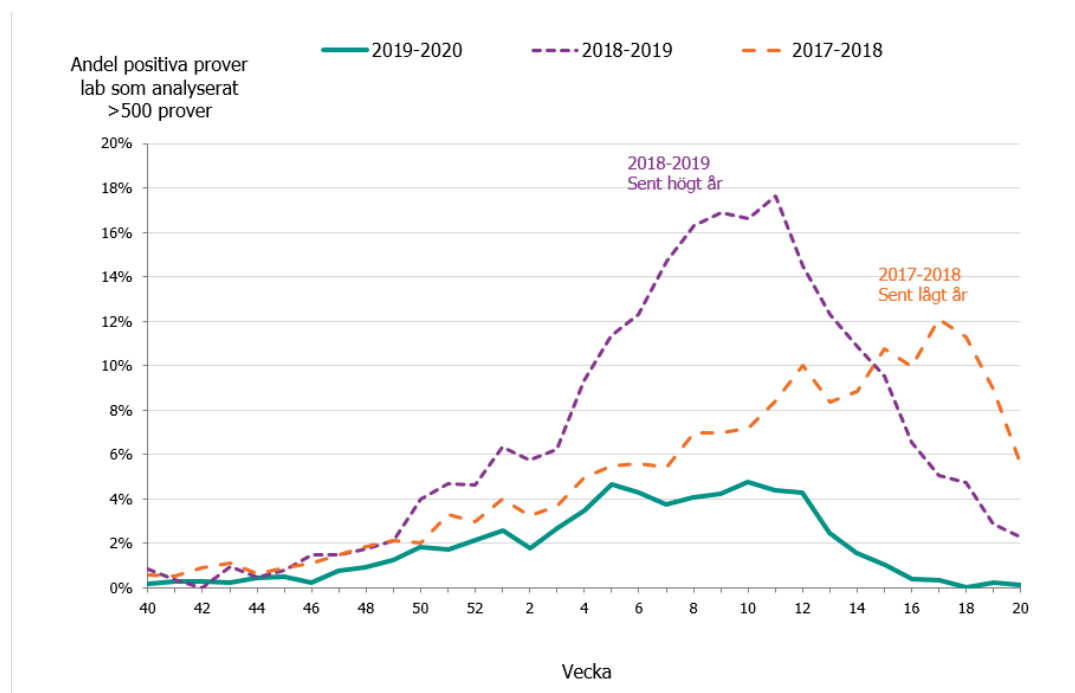
Figur 1. Antal laborieverifierade fall av RSV säsongerna 2017–2018 till 2019–2020.

Andel prov positiva för RSV

Under säsongen analyserades flest prov för RSV under vecka 11 till 13. Andelen prover som var positiva för RSV var under hela säsongen på en mycket låg nivå (Figur 2). Under säsongen har i snitt 1,9 procent av de tagna proverna varit positiva för RSV. Som mest var 4,8 procent positiva under vecka 10. Det kan jämföras med den förra lågsäsongen 2017–2018 då andelen positiva prover var som högst 12 procent (under vecka 16, 2018) och snittet var 5,1 procent.

Figur 2. Andel positiva prover vid utvalda laboratorier* säsongerna 2017–2018 till 2019–2020.

*Laboratorier som analyserat mindre än 500 prover är exkluderade; Lapplands barnklinik i Gällivare, Aleris Medilab och Sachsska barnsjukhuset i Stockholm, Kullbergsska sjukhuset i Katrineholm, Uppsala klinisk kemi och farmakologi samt Örnsköldsvik.

Ålders- och könsfördelning

Majoriteten av säsongens fall (59 procent) påvisades bland barn under 5 år, av vilka 84 procent var under två år. Det motsvarade en incidens för barn under 5 år på cirka 190 fall per 100 000, jämfört med cirka 400 per 100 000 under lågsäsongen 2017–2018. Jämfört med säsongen 2017–2018 har incidensen i alla åldersgrupper varit betydligt lägre under 2019–2020. Åldersgruppen 65 år och äldre stod för 23 procent av RSV-fallen. Det motsvarade en incidens på 22 fall per 100 000. I Figur 3 visas incidensen per vecka för barn under 5 år och personer 65 år och äldre över fyra säsonger.

Könsfördelningen är överlag jämn, men visar att något fler pojkar under 1 år har fått en RSV-diagnos än flickor. För ålders- och könsfördelning se Tabell 1 samt Figur B2 i Tabell- och figurbilagan.

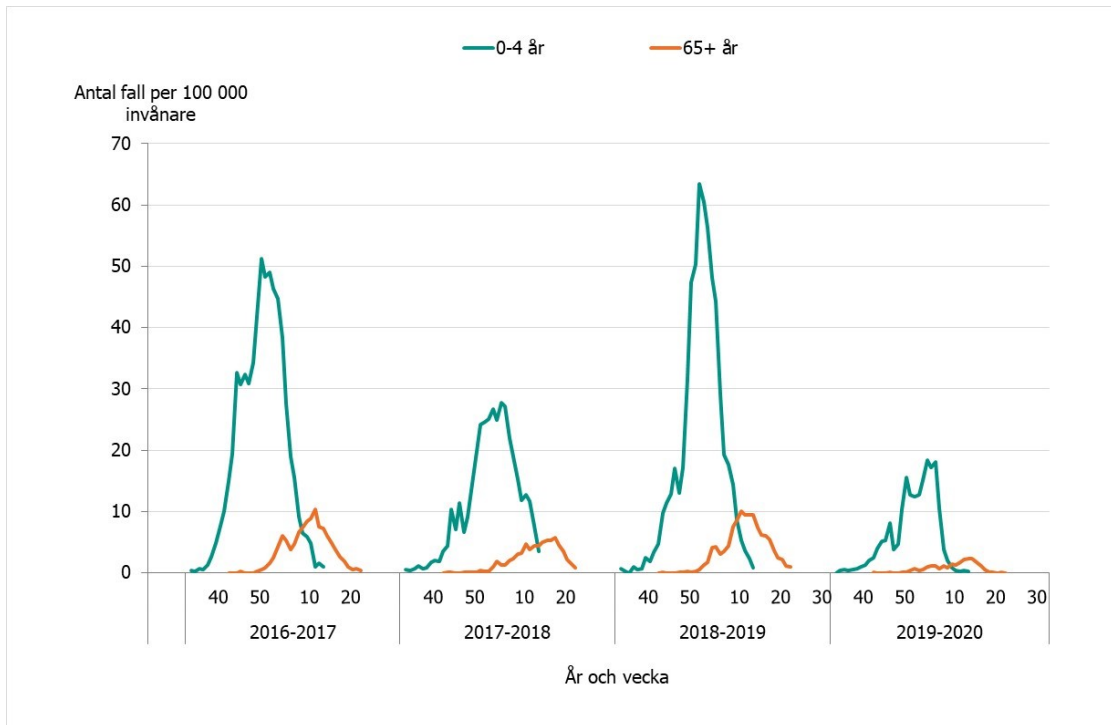
Säsongen 2019–2020 var tredje säsongen som Folkhälsomyndigheten samlade in månadsålder för barn under 2 år med RSV diagnos.¹ Analyserna med avseende på månadsålder visar att det som förväntat är de allra yngsta spädbarnen som har högst incidens av RSV, se Figur 4. Bland barn under 1 år står spädbarn under 3 månader för nästan hälften av diagnoserna, därefter kommer gruppen 3-5 månader med 30 procent av fallen.

Tabell 1. Antal och andel av laboratorieverifierad RSV per ålder och kön kumulativt säsongen 2019–2020. (Baseras på fall med information om ålder och kön.)

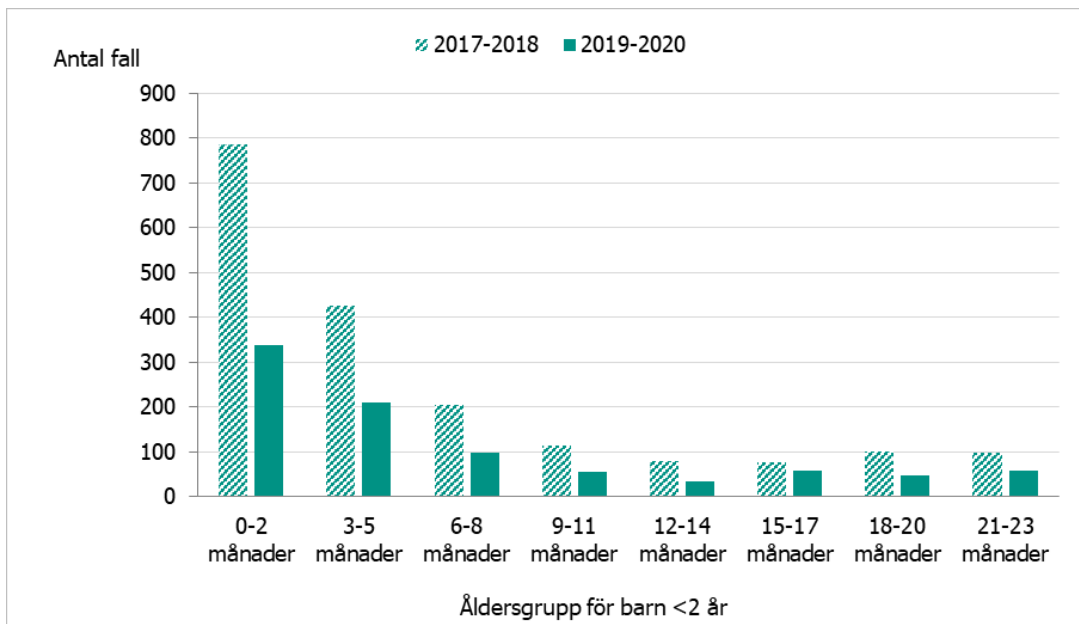
Ålder (år)	Flickor/kvinnor			Pojkar/män			Totalt		
	Antal fall	Andel av alla fall	Antal fall per 100 000	Antal	Andel av alla fall	Antal fall per 100 000	Antal fall	Andel av alla fall	Antal fall per 100 000
<1	329	17 %	548	381	20 %	671	710	37 %	608
1	116	6 %	190	132	7 %	228	248	13 %	209
2	56	3 %	88	46	2 %	76	102	5 %	83
3	23	1 %	36	28	1 %	48	51	3 %	42
4	19	1 %	30	11	1 %	18	30	2 %	24
5-14	31	2 %	5	25	1 %	4	56	3 %	5
15-39	58	3 %	3	43	2 %	3	101	5 %	3
40-64	106	5 %	7	74	4 %	5	180	9 %	6
65+	243	13 %	26	210	11 %	19	453	23 %	22
Totalt:	981	51 %	19	950	49 %	19	1931	100 %	19

¹ Tillgång till månadsålder gör det möjligt för oss att beräkna en mer exakt ålder för dessa barn. Det har gjort att vi nu till exempel kan identifiera barn som tidigare skulle anses 1 år baserat på födelseår men som i själva verket är under 1 år.

Figur 3. Incidens av laboratorieverifierad RSV för åldersgrupperna 0-4 år respektive 65 år och äldre, per vecka 2016-2017 till 2019-2020.

Figur 4. Antalet laboratorieverifierade fall av RSV under 2 år per månadsålder.

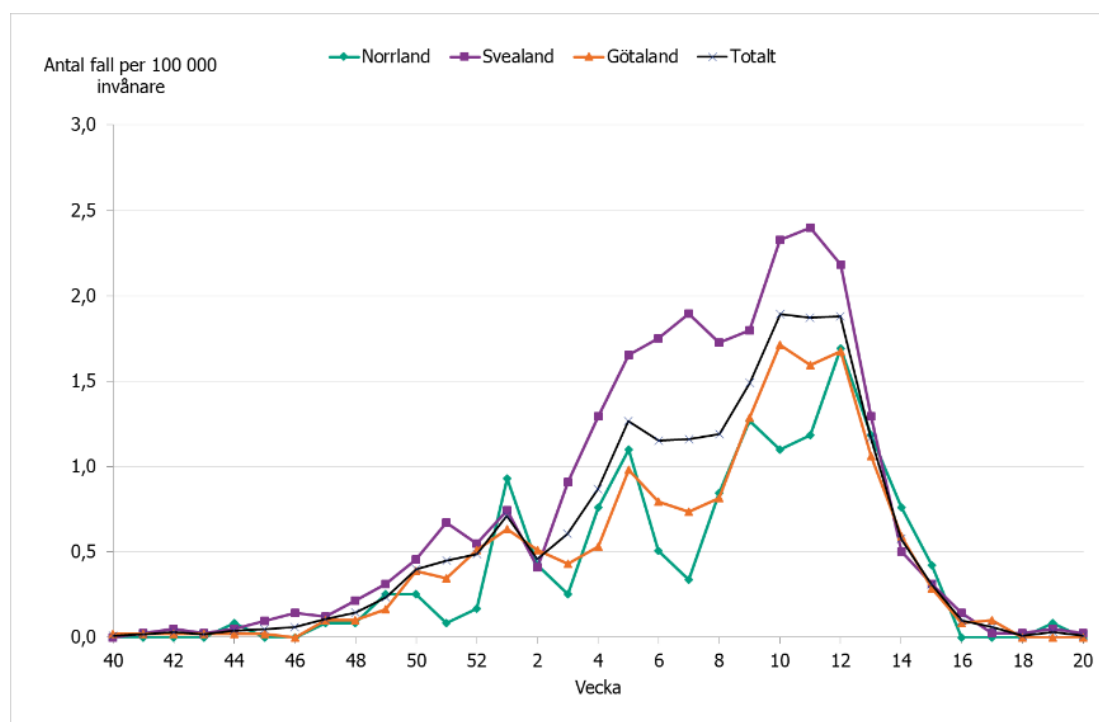
Fördelning i landet

Under säsongen diagnosticerades flest antal fall i Stockholm följt av Skåne (se Tabell B1 i Tabell- och figurbilagan). Figur 5 visar incidensen per landsdel och vecka. Där syns att incidensen legat något högre i Svealand under säsongen än i övriga landsdelar. Högst incidens sågs för Svealand och Götaland under vecka 10 till 12 och för Norrland vecka 12. Därefter minskade RSV snabbt i samtliga landsdelar. Incidensen sett till folkmängden var kumulativt under säsongen högst i Svealand med 25 fall per 100 000 invånare, följt av Götaland och Norrland med 16 respektive 14 per 100 000, se Tabell 2. I Tabell B2 i Tabell- och figurbilagan 5 visas antalet fall per laboratorium och landsting.

Tabell 2. Antal laboratorieverifierade fall av RSV per landsdel och per 100 000 invånare kumulativt säsongen 2019–2020.

Landsdel	Antal fall	Antal fall per 100 000
Norrland	164	14
Svealand	1029	24
Götaland	801	16
Totalt	1994	19

Figur 5. Incidens av laboratorieverifierad RSV per landsdel säsongen 2019–2020.

Intensivvårdade fall av RS-pneumoni

Genom registrering i Svenska Intensivvårdsregistret (SIR²) kan Folkhälsomyndigheten följa hur många patienter som behöver intensivvård för RS-pneumoni. Den preliminära sammanställningen nedan baseras på rapporterade intensivvårdade vårdtillfällen med RS-pneumoni som primär eller bidragande diagnos fram till och med vecka 20. Eftersom neonatalavdelningar inte ingår som intensivvårds-avdelningar saknas i statistiken de spädbarn som där vårdas med RSV.

Enligt det Svenska Intensivvårdsregistret har 48 patienter vårdats vid intensivvårdsavdelningar (IVA) med RSV under säsongen 2019–2020 och för 40 av dessa var RS-pneumoni den primära orsaken (Tabell 3 och Figur 6). Hittills har 20 avdelningar rapporterat fall, vilket är betydligt färre än föregående säsonger. Analysen är dock preliminär och efterrapportering av fall väntas.

De regioner som har rapporterat flest patienter inlagda på IVA under säsongen är Stockholm (18 procent), Västra Götaland (9 procent) och Skåne (8 procent).

De flesta patienter som vårdats vid intensivvårdsavdelningar under säsongen var barn 0-11 månader (50 procent) följt barn 1-3 år (15 procent) och personer 65 år och äldre (14 procent). För ålders- och könsfördelning bland fall som vårdats på IVA se Tabell 4.

Tabell 3. Antal patienter som intensivvårdats med RS-pneumoni totalt och som primär diagnos, samt totalt antal laborieverifierade fall av RSV säsongerna 2016-2017 till 2019–2020.

	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020
Vårdtillfällen för RSV på IVA	241	155	114	48
– Varav RSV som primär diagnos	165	103	78	40
Laborieverifierade RSV-fall	7261	2717	7312	1994

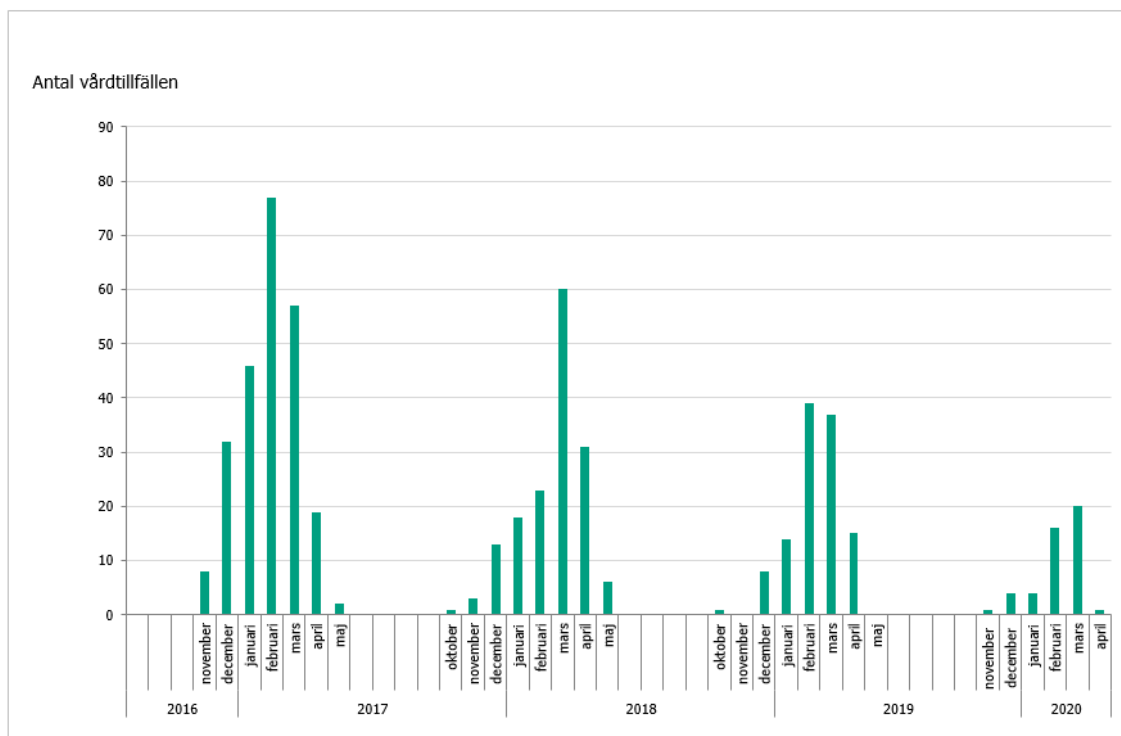
*Redovisar data till och med vecka 20, 2020. Pga. viss fördröjning i rapporteringen kan antalet intensivvårdade fall ändra sig i efterhand.

---

² Svenska Intensivvårdsregistret: <http://www.icuregswe.org/>

Figur 6. Antal vårdtillfällen inom intensivvården där RS-pneumoni angivits vara primär eller bidragande orsak, säsongerna 2016–2017 till 2019–2020.

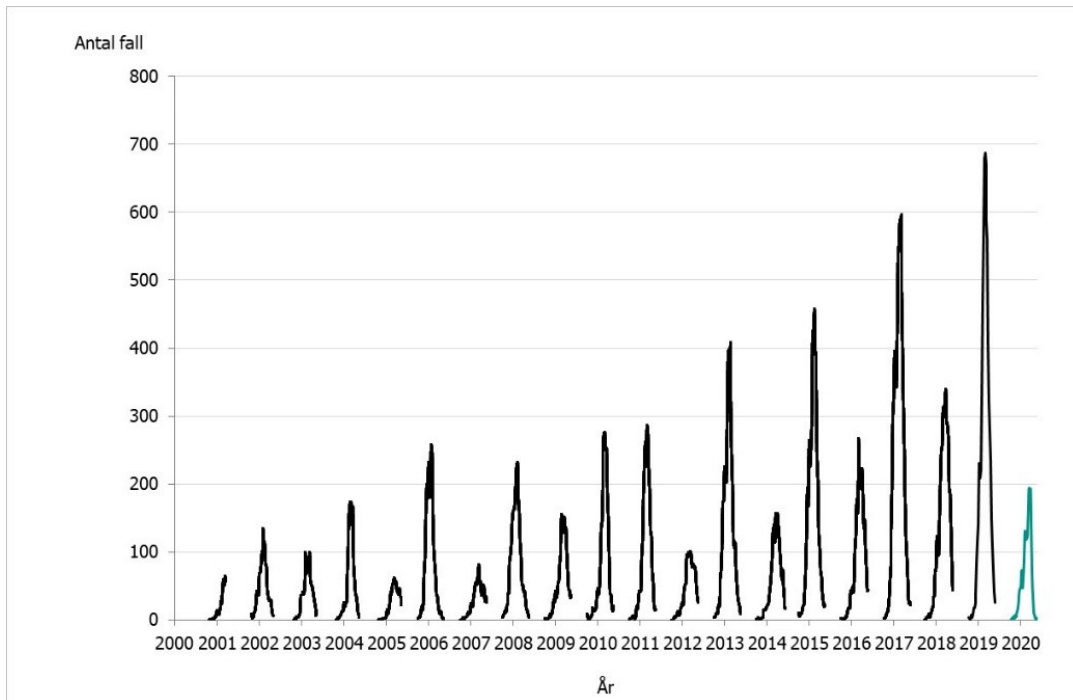

Tabell 4. Antal samt andel intensivvårdade patienter med RS-pneumoni per åldersgrupp och kön samt totalt, säsongen 2019–2020.

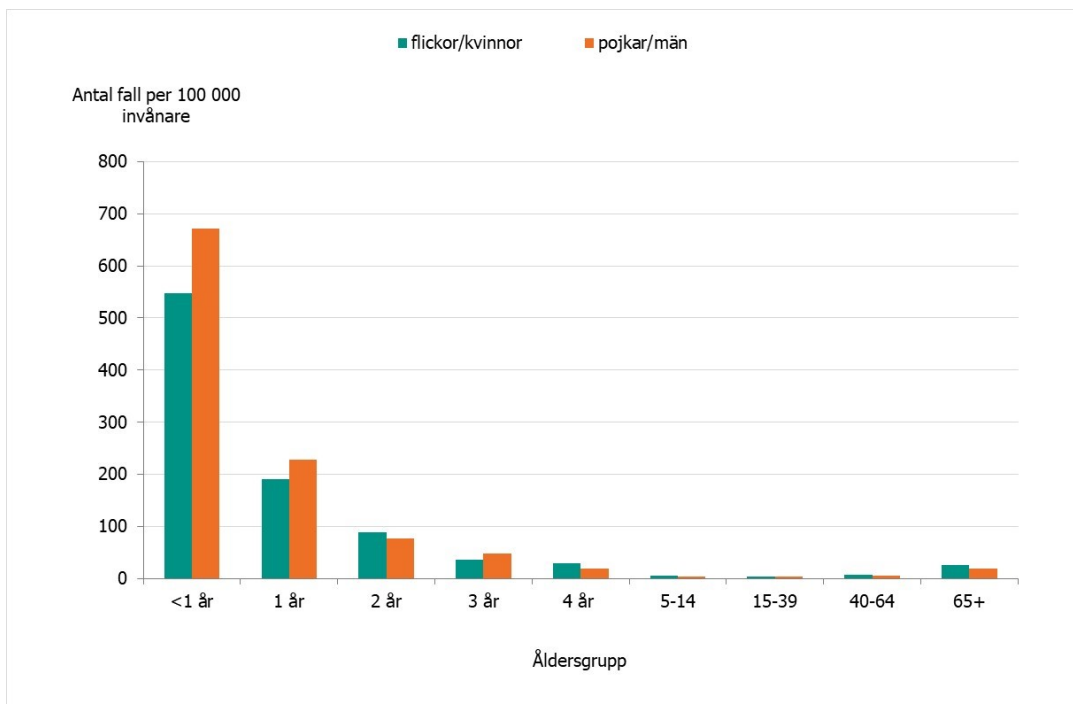
Åldersgrupp	Flickor/Kvinnor		Pojkar/Män		Totalt	
0-1 månad	3	6 %	5	10 %	8	17 %
1-5 månader	8	17 %	7	15 %	15	31 %
6-11 månader	0	0 %	1	2 %	1	2 %
1-3 år	5	10 %	2	4 %	7	15 %
4-15 år	2	4 %	1	2 %	3	6 %
16-35 år	0	0 %	1	2 %	1	2 %
36-64 år	3	6 %	3	6 %	6	13 %
65-79 år	1	2 %	2	4 %	3	6 %
80+ år	4	8 %	0	0 %	4	8 %
Totalt	26	54 %	22	46 %	48	100 %

Tabell- och figurbilaga

Figur B1. Antal laboratorieverifierade fall av RSV vecka 40, 2000 till vecka 20, 2020.

Figur B2. Incidens av laboratorieverifierad RSV per åldersgrupp och kön säsongen 2019–2020.

Tabell B1. Antal laboratorieverifierade fall av RSV per län och per 100 000 invånare kumulativt säsongen 2019–2020.

Län	Antal fall	Antal fall per 100 000
Blekinge	11	7
Dalarna	35	12
Gotland	16	27
Gävleborg	44	15
Halland	52	16
Jämtland	12	9
Jönköping	33	9
Kalmar	31	13
Kronoberg	8	4
Norrbottn	31	12
Skåne	323	24
Stockholm	767	31
Sörmland	51	21
Uppsala	50	13
Värmland	40	14
Västerbotten	37	14
Västernorrland	40	16
Västmanland	37	13
Västra Götaland	278	14
Örebro	49	16
Östergötland	49	11
Totalt:	1 994	19

Tabell B2. Antal laboratorieverifierade fall av RSV per län och laboratorium kumulativt säsongen 2019–2020.

Län	Laboratorium / barnsjukhus / barnklinik	Antal fall
Blekinge	Karlskrona	*
Dalarna	Falun	35
Gotland	Visby	16
Gävleborg	Gävle	44
Halland	Halmstad	52
Jämtland	Östersund	12
Jönköping	Jönköping	33
Kalmar	Kalmar	31
Kronoberg	Växjö	19
Norrbottn	Gällivare, Lapplands barnklinik	6
	Sunderby	25
Skåne	Malmö	323
Stockholm	Aleris Medilab	2
	Karolinska Universitetssjukhuset	619
	Sachsska barnsjukhuset	108
	St Göran	38
Sörmland	Eskilstuna	54
	Katrineholm, Kullbergsska sjukhuset	0
Uppsala	Uppsala, Klinisk kemi och farmakologi	13
	Uppsala, Klinisk mikrobiologi	37
Värmland	Karlstad	40
Västerbotten	Umeå	37
Västernorrland	Sundsvall	37
	Örnsköldsvik	3
Västmanland	Västerås	37
Västra Götaland	Borås	49
	Göteborg	154
	Skövde	41
	Trollhättan NÄL	31
Örebro	Örebro	49
Östergötland	Linköping	49
Totalt:		1 994

*Prover från Blekinge analyseras på laboratoriet i Kronoberg (Växjö).